

Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи відмінено. Позиція АМКУ щодо його витребування

За [Законом України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя» від 24.02.1994 № 4004-XII](#) (далі — Закон № 4004) визначалось, що державна санітарно-епідеміологічна експертиза — це вид професійної діяльності органів державної санітарно-епідеміологічної служби, що полягає у комплексному вивченні об'єктів експертизи з метою виявлення можливих небезпечних факторів у цих об'єктах, встановленні відповідності об'єктів експертизи вимогам санітарного законодавства, а у разі відсутності відповідних санітарних норм — в обґрунтуванні медичних вимог щодо безпеки об'єкта для здоров'я та життя людини. Відповідність / невідповідність об'єкта державної санітарно-епідеміологічної експертизи медичним вимогам безпеки для здоров'я і життя людини засвідчувалась висновком державної санітарно-епідеміологічної експертизи, що затверджувався відповідним головним державним санітарним лікарем і був обов'язковим для виконання власником об'єкта експертизи.

Доволі часто для підтвердження відповідності предмета закупівлі умовам технічної специфікації, зокрема для відповідності предмета закупівлі медичним нормам безпеки, замовники вимагали надання у складі пропозиції такого висновку. Здебільшого таку вимогу встановлювали під час закупівлі товару, інколи під час закупівлі послуг з метою підтвердження відповідності засобів надання послуг тим же нормам.

Варто зазначити, що Закон № 4004 втратив чинність згідно із [Законом України «Про систему громадського здоров'я» від 06.09.2022 № 2573-IX](#) (далі — Закон № 2573). Своєю чергою, Закон № 2573 не перейняв поняття державної санітарно-епідеміологічної експертизи, і тим самим не встановлює норм щодо формування подібного висновку.

Таким чином, можна сказати, що Законом № 2573 відмінено і висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

Інколи замовники й досі вимагають в учасників такий висновок. Та чи правомірна така вимога?

Розглянемо позицію Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Комісія) щодо подібної вимоги.

Рішення Комісії від 25.07.2024 № 12750-р/пк-пз, закупівля
№ [UA-2024-07-12-001713-a](#).

Обставини розгляду скарги

Предметом закупівлі є товар. Умовами тендерної документації визначалось, що підтвердженням якісних характеристик предмета закупівлі є наявність у тендерній пропозиції учасника чинних висновків санітарно-епідеміологічної експертизи на номенклатурні позиції та на деякі матеріали, з яких вони виготовлені.

Позиція скаржника

Вважаючи наведену умову такою, що обмежує конкуренцію та призводить до дискримінації учасників, скаржник просив Комісію зобов'язати замовника внести зміни до тендерної документації. Посилаючись на Закон № 2573, скаржник зазначив, що оскаржувана вимога є незаконною та такою, що дискримінує учасників, у яких сплив термін придатності цього висновку, або тих учасників, що стали імпортерами після скасування цього висновку.

Позиція Комісії

Комісія зупинилась на визначенні висновку за Законом № 4004, а також наголосила, що за Законом № 2573 визнано таким, що втратив чинність, Закон № 4004. Тим самим Комісія дійшла висновку, що вимога документації щодо надання у складі пропозиції висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи суперечить положенням чинного законодавства, що не дає можливості учасникам належним чином підготувати свої пропозиції, а тому замовник повинен усунути наведені вище невідповідності шляхом внесення відповідних змін до документації в цій частині.

Коментар

Дійсно, умова витребування висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи тепер є неузгодженою із законодавством. Тобто не може визначатись і в рамках норми [частини 3 статті 22 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII](#).

Водночас наявність такої умови та її невиконання рахуватиметься як невідповідність

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voienyj-stan/vysnovok-derzhavnoi-sanitarno-epidemiologichnoi-ekspertyzy-vidmineno-pozytsiia-amku-shchodo-joho-vytrebuvannia/>

Контактні дані: +38 (044) 451-85-71 | radnukdz@gmail.com

пропозиції учасника умовам технічної специфікації й потягне за собою відхилення пропозиції учасника з підстави, передбаченої абзацом 2 підпункту 2 пункту 44 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178, як у випадку з наступного опрацьованого рішення Комісії.

Рішення Комісії від 25.07.2024 № 12781-р/пк-пз, закупівля № [UA-2024-06-25-011106-a](#).

Обставини розгляду скарги

Предметом закупівлі є товар. За умовами закупівлі у складі пропозиції учасник повинен був надати висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи на запропонований товар.

У складі пропозиції учасник надав висновок на товар, проте іншого виробництва, ніж пропонував за своєю пропозицією.

У зв'язку з цим замовник відхилив пропозицію цього учасника.

Позиція скаржника

Вважаючи рішення про відхилення своєї тендерної пропозиції неправомірним, скаржник просив Комісію зобов'язати замовника скасувати таке рішення. Скаржник зауважив, що при складанні готової продукції можуть використовуватися складові різних виробників, тоді як виробником кінцевого готового продукту буде взагалі інший виробник.

Позиція Комісії

Комісія взяла до уваги факт надання скаржником у складі пропозиції висновку на товар іншого виробника, ніж скаржник пропонує поставити, та наголосила на відсутності відповідного висновку. Тим самим Комісія дійшла висновку, що пропозиція скаржника була правомірно відхилена.

Коментар

Радник у сфері публічних закупівель

Все для закупівель на одному порталі

Знову ж таки згадується негласне правило публічних закупівель, за яким слідує, що наявні вимоги слід виконувати, а у випадку неможливості такого виконання — оскаржувати. Для цього потенційний учасник може скористатись [взірцем скарги на умови тендерної документації за Особливостями](#) порталу [RADNUK.COM.UA](#).

Читайте також публікації:

[«Позиція АМКУ щодо плюсування очікуваної вартості закупівель з локалізацією»;](#)

[«Нецільове використання коштів»;](#)

[«Чи можна вимагати забезпечення в ЗПП до моменту укладення договору».](#)